EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 24.4.2023
COM(2023) 211 final

2023/0110 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

siviili-ilma-alusten kauppaa käsittelevässä komiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Brasilian liittymiseen siviili-ilma-alusten kauppaa koskevaan sopimukseen

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä, joka tehdään siviili-ilma-alusten kauppaa käsittelevässä komiteassa, jäljempänä ’komitea’, unionin puolesta esitettävästä kannasta ja joka liittyy suunniteltuun komitean päätökseen Brasilian liittymisestä siviili-ilma-alusten kauppaa koskevaan sopimukseen.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Siviili-ilma-alusten kauppaa koskeva sopimus

Siviili-ilma-alusten kauppaa koskeva sopimus, jäljempänä ’sopimus’, on WTO:n puitteissa tehty monenvälinen sopimus, jonka tarkoituksena on poistaa tuontitullit kaikilta ilma-aluksilta, lukuun ottamatta sotilasilma-aluksia, sekä siviili-ilma-alusten moottoreilta ja niiden osilta ja komponenteilta, kaikilta siviili-ilma-alusten komponenteilta ja osakokoonpanoilta sekä lentosimulaattoreilta ja niiden osilta ja komponenteilta. Sopimus tuli voimaan 1. tammikuuta 1980.

Euroopan unioni on sopimuksen sopimuspuoli.[1] Yhdeksäntoista EU:n jäsenvaltiota on myös itsenäisesti sopimuksen osapuolia.[2] Koska yhteinen kauppapolitiikka kuuluu EU:n yksinomaiseen toimivaltaan ja koska EU:n WTO-jäsenyys kattaa alueet, joihin yhteistä kauppapolitiikkaa sovelletaan (eli EU:n jäsenvaltiot), komissio esittää kannan komiteassa unionin ja sen jäsenvaltioiden puolesta.

Brasilia toimitti komitealle sopimukseen liittymistä koskevan hakemuksensa 14. kesäkuuta 2022 sekä ehdottamansa tullisitoumukset.

Komitea keskusteli 10. lokakuuta 2022 Brasilian sopimukseen liittymistä koskevan hakemuksen tarkasteluprosessista. Kyseessä on ensimmäinen liittymishakemus, joka esitetään WTO:n jäsenten tarkasteltavaksi kyseisessä komiteassa.

Tämän ehdotuksen kohteena oleva suunniteltu neuvoston päätös antaa komissiolle mahdollisuuden ilmaista komiteassa Euroopan unionin puolesta kanta Brasilian liittymiseen.

2.2. Siviili-ilma-alusten kauppaa käsittelevä komitea

Komitean tehtävänä on tarkastella sopimuksen täytäntöönpanoa ja neuvotella siviili-ilma-alusten alan kehityksestä sen määrittämiseksi, ovatko muutokset tarpeen vapaan ja vääristymättömän kaupan jatkumisen varmistamiseksi.

Komitean päätökset hyväksytään yksimielisesti. Jos päätöstä ei saada aikaan yksimielisesti, käsiteltävänä olevasta asiasta päätetään äänestämällä.

2.3. Suunniteltu komitean säädös

Vaikka tällä hetkellä ei ole sovittu tietystä päivämäärästä, komitean on määrä hyväksyä lähitulevaisuudessa päätös Brasilian liittymisestä sopimukseen, jäljempänä ’suunniteltu säädös’.

Komitea hyväksyy suunnitellun säädöksen sopimuksen 9.1.3 artiklan perusteella sekä sopimuksen 9.1.3 artiklan täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden 5 kohdan perusteella.

---

[1] Neuvoston päätös, tehty 10 päivänä joulukuuta 1979, vuosien 1973–1979 kauppaneuvotteluista johtuvien monenvälisten sopimusten tekemisestä (EYVL L 71, 17.3.1980, s. 1).

[2] Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Ranska, Romania, Ruotsi, Saksa, Tanska ja Viro.

Viimeksi mainittujen mukaan kun komitea tekee päätöksen liittymisehdoista, hakijahallituksen on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet liittymisehtojen noudattamiseksi, ja hakijahallitus voi komitean suostumuksella tallettaa WTO:n pääjohtajan huostaan liittymisasiakirjan, jossa mainitaan näin sovitut ehdot.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on antaa Brasilian liittyä sopimukseen ja lujittaa vapaata ja vääristymätöntä kauppaa siviili-ilma-alusten alalla.

Suunnitellusta säädöksestä tulee osapuolia sitova sopimuksen 9.3.1 artiklan mukaisesti, jossa määrätään, että ”[m]uiden hallitusten osalta sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä sen hyväksymisestä tai siihen liittymisestä”.

3. UNIONIN PUOLESTA ESITETTÄVÄ KANTA

Yleiset huomautukset

Tämän ehdotuksen tavoitteena on mahdollistaa se, että EU liittyy komiteassa mahdolliseen konsensukseen suunnitellusta säädöksestä.

Vaikka vielä ei ole täysin selvää, milloin allekirjoittajat pääsevät konsensukseen, neuvoston on vahvistettava EU:n kanta etukäteen SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan mukaisesti.

Ehdotettu unionin kanta on puoltaa Brasilian liittymistä sopimukseen. Komissio suosittelee tätä seuraavista syistä.

Brasilian tarjous

Tullit ja muut verot

Brasilia tarjoaa komitealle sopimuksen 2.1 artiklan velvoitteiden mukaisia tullisitoumuksia. Kun Brasilian tullisitoumuksia koskevat keskustelut on saatu päätökseen komiteassa ja kyseisiä velvoitteita vastaavien tullinimikkeiden luettelosta on sovittu, Brasilia olisi valmis sisällyttämään aikanaan GATT-luetteloonsa mainittujen tuotteiden tullittomuuden. Kun Brasilian liittymismenettely on saatu päätökseen, sopimus liitetään osaksi Brasilian oikeusjärjestystä.

Brasilia soveltaa jo tullittomuutta kaikkiin Brasilian ehdottamissa tullisitoumuksissa lueteltuihin tuotteisiin, kun niitä käytetään siviili-ilma-aluksissa. Mitä tulee 2.1.2 artiklan mukaisiin velvoitteisiin, Brasilian nykyisessä lainsäädännössä myönnetään jo tullittomuus tuotteille, joita käytetään ilma-alusten korjaamiseen. Mitä tulee sopimuksen 2.2 artiklan mukaisiin sitoumuksiin, Brasilialla on jo tullihallintojärjestelmä, joka tarjoaa tullittoman kohtelun, joka on verrattavissa muiden sopimuksen allekirjoittajien myöntämään tullittomuuteen eikä estä kauppaa eikä ole ristiriidassa GATT-sopimuksen eikä muiden GATT-sopimuksen puitteissa neuvoteltujen monenvälisten sopimusten sovellettavien määräysten kanssa.

Kaupan tekniset esteet

Mitä tulee kaupan teknisiä esteitä koskevan 3 artiklan mukaisiin velvoitteisiin, Brasilia osallistuu aktiivisesti WTO:n kaupan teknisiä esteitä käsittelevässä komiteassa käytäviin keskusteluihin eikä hyväksy kaupan teknisiä esteitä koskevan sopimuksen vastaista politiikkaa.

Hallituksen toimeksiannosta tehdyt sopimukset, pakolliset sopimukset ja kannustimet

Brasilian hankintakäytännöt, -ohjeet ja -menettelyt ovat jo sopimuksen vaatimusten mukaisia. Yleisenä periaatteena on, että useissa Brasilian kansallisen julkisia hankintoja koskevan lain (laki 14,133/2021) säännöksissä kielletään kotimaisten ja ulkomaisten tavarantoimittajien

erilainen kohtelu. Koska nykyinen laki edistää jo tätä yhdenmukaistamista, talousministeriön hallintosihteeristön helmikuussa 2020 antamalla normatiivisella ohjeella nro 10 tarjotuilla toiminnallisilla muutoksilla varmistettiin, että myös ulkomaisilla yrityksillä, jotka eivät ole sijoittautuneet Brasiliaan, on mahdollisuus osallistua hankintoihin.

Kaupan rajoitukset

Brasilia ei sovella määrällisiä rajoituksia tai tuontilisenssejä rajoittaakseen siviili-ilma-alusten tuontia tavalla, joka on ristiriidassa GATT-sopimuksen ja muiden GATT-sopimuksen puitteissa neuvoteltujen monenvälisten sopimusten sovellettavien määräysten kanssa. Käytössä ei ole myöskään määrällisiä rajoituksia tai vientilisenssivaatimuksia, joiden tarkoituksena olisi rajoittaa kaupallisista tai kilpailusyistä siviili-ilma-alusten vientiä muille allekirjoittajapuolille tavalla, joka on ristiriidassa GATT-sopimuksen ja muiden GATT-sopimuksen puitteissa neuvoteltujen monenvälisten sopimusten sovellettavien määräysten kanssa.

Valtion tuki, vientiluotot ja ilma-alusten kaupan pitäminen

Brasilia liittyi vuonna 2007 siviili-ilma-alusten vientiluottoja koskevaan alakohtaiseen sopimukseen, jäljempänä ’ASU-sopimus’, joka on Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) julkisesti tuettuja vientiluottoja koskevan järjestelyn liite. Sen vuoksi Brasilian julkisesti tuetuissa vientiluotto-ohjelmissa noudatetaan tiukasti ASU-sopimuksen suuntaviivoja, mikä tarkoittaa, että niissä ei tarjota julkisesti tuettuja vientiluottoja suotuisammilla ehdoilla kuin mitä ASU-sopimuksessa määrätään.

Alueelliset ja paikalliset hallinnot

Brasilian perustuslain mukaan tasavallan presidentillä on yksinomainen valta tehdä kansainvälisiä sopimuksia, jotka kansalliskongressi hyväksyy. Lisäksi kuten edellä mainittiin, tämä sopimus on sitova oikeudellinen väline Brasiliassa, koska Brasilian liittohallitus hyväksyy sopimuksen ehtoja vastaavaa lainsäädäntöä kansainvälisen ratifioinnin tai liittymisen jälkeen.

Suositus

Brasilian liittymisen sopimukseen odotetaan vaikuttavan hyvin myönteisesti siviili-ilma-alusten kansainvälisten markkinoiden avaamiseen, koska se lisää sopimuksen osapuolten lukumäärää ja kannustaa siten muita maita liittymään sopimukseen. Komissio suosittelee, että Brasilian tarjous hyväksytään.

Näin ollen ehdotetaan, että komissio valtuutetaan ilmaisemaan siviili-ilma-aluksia käsittelevässä komiteassa unionin kanta, joka puoltaa Brasilian liittymistä sopimukseen.

Aloite on kaikilta osin johdonmukainen suhteessa voimassa olevaan politiikkaan. Vastaavia päätöksiä tehtiin esimerkiksi Australian tai Uuden-Seelannin liittymisestä erääseen toiseen WTO:n erityissopimukseen eli julkisia hankintoja koskevaan sopimukseen.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita”.

Ilmaisu ”säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännöstön sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa”.[3]

4.1.2. Soveltaminen tässä asiassa

Komitea on elin, joka perustetaan sopimuksen 8.1 artiklalla.

Säädös, joka komitean on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla siviili-ilma-alusten kauppaa koskevan sopimuksen 9.3.1 artiklan mukaisesti.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä tai muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Tämän vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä saa olla vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen tässä asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteiseen kauppapolitiikkaan.

Ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on sen vuoksi SEUT-sopimuksen 207 artikla.

4.3. Päätelmä

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artikla yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

[3] Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

2023/0110 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

siviili-ilma-alusten kauppaa käsittelevässä komiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta Brasilian liittymiseen siviili-ilma-alusten kauppaa koskevaan sopimukseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Unioni teki neuvoston päätöksellä 80/271/ETY[4] siviili-ilma-alusten kauppaa koskevan sopimuksen, jäljempänä ’sopimus’, joka tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1980.

(2) Brasilia toimitti siviili-ilma-alusten kauppaa käsittelevälle komitealle, jäljempänä ’komitea’, 14 päivänä kesäkuuta 2022 sopimukseen liittymistä koskevan hakemuksensa sekä ehdottamansa tullisitoumukset.

(3) Brasilian hakemus sopimukseen liittymiseksi täyttää näiden sitoumusten osalta sopimuksessa asetetut vaatimukset.

(4) Brasilian liittymisen sopimukseen odotetaan vaikuttavan myönteisesti vapaaseen ja vääristymättömään kauppaan siviili-ilma-alusten alalla.

(5) Sopimuksen 9.1.3 artiklan sekä sopimuksen 9.1.3 artiklan täytäntöönpanoa koskevien ohjeiden 5 kohdan nojalla komitealla on valtuudet tehdä päätös liittymisehtojen hyväksymisestä.

(6) Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa komiteassa unionin puolesta esitettävä kanta Brasilian liittymiseen sopimukseen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Siviili-ilma-alusten kauppaa käsittelevässä komiteassa unionin puolesta otettava kanta on hyväksyä Brasilian liittyminen siviili-ilma-alusten kauppaa koskevaan sopimukseen.

[4] EYVL L 71, 17.3.1980, s. 1.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja